

Okrajni odbor Socialistične zveze v Celju je v torek pripravil razgovor s podpredsednikom Izvršnega sveta Ljudske republike Slovenije, tovarišem Jožetom Vilfanom o naši novi ustavi. Razgovor je bil izrazito delovnega značaja in vprašanja, ki so jih udeleženci posredovali tovarišu Vilfanu, so dala čutili, da bodo tudi kasnejše množične razprave naših delovnih ljudi živahne.

V uvodu je tovariš Vilfan opozoril na nekatera stališča, ki bi jih pri razlagi predosnutka nove ustave morali nujno upoštevati. Med drugim gre tudi za to, da v razpravah poudarimo izredno hiter razvoj sistema samouprave in vsega našega življenja od leta 1950 dalje, od leta torej, ki pomeni uvedbo delavskega samoupravljanja. Vsa leta nato se je ta sistem poglobljal, dopolnjeval z delovnimi izkušnjami in proizvajalec je dobival vedno več pravice upravljalca. S tem pa mu je družba naložila seveda tudi nove dolžnosti. Ustanovitev delavskih svetov je sprožila proces samouprave tudi na drugih področjih našega življenja, razvila se je komununa v taki obliki, kot jo poznamo danes.

Naša nova ustava je posnetek te stvarnosti, stvarnosti, ki so jo ustvarili naši delovni ljudje, je formulacija delovnih izkušenj, njihova sistematizacija, osvetlitev teh izkušenj s teoretičnega stališča, je odpiranje novih perspektiv, je dopolnitev in korektura naših izkušenj, kjer je to potrebno, vendar je predvsem rezultat dela nas vseh. Prav je zato, da vsi občani vedo, da je zvezna ustava tudi odraz njihovega dela, njihovih prizadevanj in izkušenj.

Vzporedno z razpravo o zvezni ustavi bodo potekali tudi razgovori o republiški ustavi. Le-ta je izredno odprta za nove sugestije; postavljena je tako, da ne bo izključevala sprememb v dokončni formulaciji nekaterih stališč. Pričakujemo lahko, da bodo občani razpravljali predvsem o tem, ali je republika Slovenija dobro formulirana v naši ustavi, ali je prav postavljeno njeno razmerje do komune itd. Vedeti pa moramo, da je pomen republiške ustave zdaj veliko večji kot je bil doslej, ker je tudi pomen republik večji. V podkrepitev teh besed je tovariš Vilfan odgovoril na vprašanje o spremembi našega državnega grba. Namesto petih plamenic — kot je bilo to doslej — bo novi grb Federativne socialistične republike Jugoslavije imel šest plamenic. Gre namreč za to, da je naša federacija federacija republik. Ob tem pa nalaga nova ustava glavnim narodom posameznih republik dolžnosti, da še posebej krepijo bratstvo in enotnost vseh narodov v republikah in da krepijo vso federacijo.

Zanimivo je tudi vprašanje posrednih volitev v republikem in sveznem merilu. Bistvo tega vprašanja je v spremenjeni, v drugačni obliki teritorialne skupnosti pri nas kot v svetu. Ker so sestavni deli komune delovni ljudje, je prav, da so tu volitve neposredne. Sestavni deli širših teritorialnih družbeno političnih enot pa niso več posamezniki, temveč komune. Vendar nova ustava še posebej obravnava sistem referenduma, ki omogoča javnosti, da pove svoje mnenje, da torej določanje delegatov za skupščine ne ostane zaprt stvar.

Važno je, da vemo, da je vse, kar sprejemamo, še vedno proces. Napredek od leta 1950 je bil silen, vendar to ne pomeni, da ne bi bilo mogoče, da bi prišlo pri izvajanju ustave do nekaterih nespornostov. Kot primer za to je tovariš Vilfan navedel primer določevanja cen in podobno.

Druga pomembna ugotovitev, ki bi nas morala spremljati ob razgovorih o predosnutku nove ustave je velik pomen, ki ga ima v našem sistemu človek. Pomujemo ga kot polno angažirano osebnost, ki se lahko uveljavlja povsod, kjer boče. V zvezi s tem je zanimivo vprašanje dveh izrazov — »občan« in »državljan«. Prav zato, ker si naših delovnih ljudi ne moremo predstavljati izolirano, temveč kot bistvene člene delovnih in drugih skupnosti, jih imenujemo občane. Seveda pa ostanemo državljani še vedno takrat, kadar na zunaj predstavljamo državljana Jugoslavije. Podobno je tudi izrazom »zbor občanov«, ki naj bi povsem zamenjal »zbor volivcev«.

Ko je tovariš Vilfan govoril o pravicah in dolžnostih občana, je poudaril, da le-te niso vedno formulirane samo kot konstatacija določenega stanja, temveč da so marsikdaj tudi napotila za rešitev določenega stanja. In ne samo to, te dolžnosti so formulirane kdaj pa kdaj tudi kot cilj, h kateremu stremimo.

Torkov razgovor s tovarišem Jožetom Vilfanom lahko pojмимо kot uvod v množičnejše razprave o predosnutku nove zvezne ustave, republiške ustave in statutov komun v našem okraju.

Proizvajalec o ustavi

Predsedstvo Okrajnega sindikalnega sveta v Celju je na zadnji seji, ki jo je vodil tov. Vlado Črešnik, obravnavalo naloge, ki v naslednjem obdobju stoji pred sindikalnimi organizacijami glede razprav o predosnutku ustave. Na sestanku so zahtevali načelno smer za orientacijo sindikalnih organizacij pri obravnavanju nove ustave.

»Domenili smo se,« nam je dejal tovariš Črešnik, »da bodo posebni aktivni, ki bodo tolmačili ustavo, ustanovljeni povsod tam kjer obstajajo pogoji za notranjo organizacijo pogovorov o novi ustavi. Večji kolektivi bodo ustanovili lastne aktivne za tolmačenje ustave. Med prvimi je tak aktiv ustanovila Železarna v Storah, ki je tudi že izdelala podoben načrt pogovorov po ekonomskih enotah. Podobno bodo storile tudi ostale velike tovarne in podjetja v celjskem okraju, medtem ko bodo za manjše kolektive ustrezne aktivne, ki bodo vodili razgovore o ustavi, zbrali po občinskih sindikalnih svetih.

Značilno pri tem je, da bodo vse pogovore pripravili v eko-

nomskih enotah, kjer so te velike, pa celo v manjših skupinah. Istočasno so se domenili, da bodo razprave o predosnutku ustave imele značaj pogovorov in ne predavanj — nikakor pa se le-te ne smejo sprevreči v suhoparno branje posameznih členov. Hkrati bodo vse sindikalne podružnice po posebnem načrtu razdelile snov na več pogovorov.

Istočasno pa so zastavili vzporedno s tem nalogo, da aktivni za vodenje pogovorov o novi ustavi prilagodijo snov posebni problematiki gospodarske organizacije, posameznim problemom in posebnostim. Tako bo vsekakor možno neprimerno bolj približati pravno obliko ustave delovnim ljudem, da jim bodo posamezna določila razumljiva. Zlasti podrobno pa bodo, to kažejo že prvi načrti pogovorov, obravnavali vprašanja o človeku in njegovi vlogi v našem družbenem sistemu, o odnosih proizvajalec-upravljalca, o delitvi dohodka, decentralizaciji in odnosih med komunou, podjetji in proizvajalci.

Ko smo se o tej pomembni nalogi, ki stoji pred sindikalnimi organizacijami, pogovarjali s predsednikom Okrajnega sindikalnega sveta tov. Vladom Črešnikom, je ta še dodal:

»Tak sistem razprav o osnutku ustave bo koristen v dveh smereh. Najprej se bodo proizvajalci temeljiteje seznanili s predosnutkom ustave, razprave bodo spriče podrobne in konkretne obdelave

Posvetovanje o šolstvu

V sredo popoldne je bilo v Celju posvetovanje o šolstvu. Posvetovanje je sklical občinski komite Ljudske mladine v Celju, nanj pa je poleg predstavnikov Ljudske mladine in šolskih skupnosti celjskih šol povabil še predstavnike profesorskih zborov in ravnatelje šol. Na posvetovanju so obširno govorili predvsem o mladinski samoupravi, o šolski reformi, o učnih programih, pa tudi o uspehih in prizadevanjih mladih ljudi. Kritično so ocenili tudi delo nekaterih mladih družbeno političnih delavcev, ki se zavoljo obremenitev drugje, izogibajo nalogi, ki jim jih nalaga šolanje. Posvetovanje je lepo uspelo in je razčistilo marsikatero nejasnost.

PLENUM OKRAJNEGA KOMITEJA LMS

Mladinske tribune o novi ustavi

V soboto je bil v Narodnem domu izredni plenum okrajnega komiteja Ljudske mladine Slovenije v Celju. Plenum so sklicali z namenom, da se mladina pripravi na bližnje razprave o zvezni in republiški ustavi ter na razpravo o statutu komun. Pod drugo točko dnevnega reda pa so razpravljali o nekaterih ideoloških vprašanjih.

V zvezi z razpravami o predosnutku nove ustave so pred Ljudsko mladino — prav tako kot pred ostalimi subjektivnimi silami pri nas — zelo odgovorne naloge. Gre namreč za to, da prodre razprava o temeljni listini do slehernega mladca, tako v proizvodnji, v šoli kot na vasi. Predvsem na šolah so pred Ljudsko mladino velike odgovornosti. V gospodarskih organizacijah in na terenu bodo razprave, kot vemo, organizirali Socialistična zveza, sindikat in Zveza komunistov, v šolah pa bodo nosilci razprav organizacije Ljudske mladine.

Razprava o novi ustavi je ena temeljnih nalog Ljudske mladine v jesenskih mesecih. Ne bilo bi prav, če bi razprave šle mimo mladih ljudi, če bi jih povsem prepuščili toku dogajanj kot je bilo letos z marsikatero važno akcijo. Sele jesenske letne konference Ljudske mladine so nas utrdile v misli, da mladina prav dobro ve, kje ji je — ob razpravi o temeljni listini — mesto. Dogovorili so se, da se bodo mladi ljudje v gospodarskih organizacijah in na terenu vključili v razprave, ki jih bodo organizirale organizacije Zveze komunistov in Socialistična zveza ter sindikat, o

vprašanjih pa, ki bi mlade ljudi posebej zanimala, naj bi razpravljali v okviru Ljudske mladine.

Da bi bile razprave med mladimi ljudmi čimboljše, da bi se vanje vključilo čimveč mladine, so pri občinskih komitejih Ljudske mladine že pristopili k prvim pripravam. Ponekod so formirali celo posebne komisije, ki bodo spremljale in usmerjale razprave med mladimi ljudmi. Ena temeljnih ugotovitev vseh občin je, da je treba tolmačenje predosnutka nove ustave prilagoditi nivoju mladih ljudi. To velja seveda tudi za republiško ustavo in prav tako tudi za statute komun.

Na plenumu se je pokazalo, da so priprave za javno razpravo o temeljni listini v redu stekle. Zanimivo in nič kaj razveseljivo je le to, da v nekaterih občinah ob sestavi aktivov za tolmačenje predosnutka jugoslovanske ustave niso upoštevali mladih ljudi. Tam, kjer je tako, naj bi to takoj popravili.

V skladu z odprtim pismom Centralnega komiteja Ljudske mladine Slovenije o razpravah o novi ustavi, so na plenumu sklenili, da bodo v vseh občinskih in krajevnih središčih pripravili javne mladinske tribune, ki bodo

posameznih določil predosnutka ustave živahnejše, menim pa, da bomo hkrati zajeli tudi posamezne posebnosti gospodarskih organizacij, in sicer na vseh področjih. Tako glede pogojev za razvoj samoupravljanja v posameznih gospodarskih organizacijah, o medsebojnih odnosih, nadalje bodo v pogovorih zlasti poudarjeni problemi delitve dohodka in jasno, s tem v zvezi tudi problemni proizvodnje. Razumljivo je, da bo v vseh podjetjih, kjer se bodo te naloge resno lotili, aktiviranje proizvajalcev za problem podjetja vzporedna pridobitev, ki bo v tem obdobju izredno koristna.

Istočasno pa je razumljivo, da se bodo na pogovorih o novi ustavi proizvajalci lotili tudi lastnih pravilnikov, ki predstavljajo miniaturne »ustave« za posamezno gospodarsko organizacijo. Tu bo potrebna marsikatera korektura.

Tovariš Črešnik je še dodal, da bo pri tej nalogi imel pomembno vlogo tovarniški tisk. Hkrati pa je poudaril, da bodo sindikalne organizacije s pogovori začele takoj.

S TISKOVNE KONFERENCE O POTEKU AKCIJE

Mesec varnega prometa

V torek popoldne je bila v Celju tiskovna konferenca, kjer so člani odbora za izvedbo meseca varnega prometa pojasnili dosedanje uspehe, nove ukrepe in akcije, ki naj pripomorejo k trajnejšemu izboljšanju in uvajanju še večje discipline na naših cestah. Ze uvodoma so pojasnili, da je prav Celje značilno po razmeroma velikem neredu v prometu. Zaradi tega so pripravili tudi poseben odlok za mesto Celje v katerem bodo natanko določene posebnosti in dodatna določila o urejanju prometa v mestu.

Osnutek odloka je že izdelan in ga bodo obravnavale družbene organizacije, zbori volivcev, društva in sekcije avtomoto društva ter samoupravni organi gospodarskih organizacij. Osnutek odloka natanko določa parkirna mesta, način parkiranja na ulicah v mestu, prepoved naslanjanja koles na pročelja

hiš in poslopjij v mestu ter tudi naslanjanje na pločnike in podobno. Glede zadnjega je značilen prostor pred Ljudskim magazinom, ki je navadno obdan s pravo ograjo koles.

Zvedeli smo tudi, da je v preteklem tednu akcija potekala izredno dobro. Saj je bilo na osnovnih šolah kar 22 predavanj, 750 šolarjev je gledalo filme, poslušalo razlago in pripovedovanje vzornih volnikov, njihove izkušnje, doživljaje na cesti in opozorila, ki so jih osnovnošolci sprejeli brez pridržka. Sedem predavanj so predavatelj AMD Šlander pripravili za učence srednjih šol, imeli pa so tudi štiri predavanja za pionirje celjskih otroških vrtev. Razen tega je bilo veliko predavanj v kolektivih celjskega okraja. Tovarna emaljirane posode je prva pripravila tudi razstavo o prometu. Postavili so dvanajst panojev. Te so nato preselili v Cinkarno, železarna v Storah pa pripravila posebno razstavo — enako še nekatera druga podjetja. Ob koncu meseca bodo vse razstave združili v osrednjo, ki bo v prostorih Zdravstvenega doma in verjetno tudi na železniški postaji. Prireditelji namreč sodijo, da si bo osrednjo razstavo tako ogledalo kar največ prebivalcev.

Izredno plodno pa je bilo delo šolskih pionirjev, ki so vključeni v pionirske prometne krožke. Celjani so sicer že videli pionirje-milčičnike na cestah. Vendar so celjski šolarji za mesec varnega prometa pripravili redno dežurno službo pionirjev-milčičnikov. Njihova naloga je, da skrbijo za varen prehod pionirjev čez prehode za pešce po končanem pouku. Zlasti skrbijo za varen prehod večjih skupin in za mlajše tovariše. Istočasno pa opozarjajo tudi posamezne pionirje na pravilno prečkanje prometnih cest, na pozornost pri prehodih in podobno. Občinske komisije, ki so ustanovljene v vseh občinah celjskega okraja, pa so sklenile, da bodo najboljše šole dobile posebne magnetne plošče, na katerih je možen nazoren pouk prometnih predpisov. Spriče lahko izdelanih vozil in zanimivih situacij, ki jih je na teh deskah možno postaviti, je za dijake ta način vzgoje prijeten in zaradi nazornosti izredno sprejemljiv. Celjska občinska komisija pa je sklenila, da bo novi šoli na Dečkovi cesti podarila tako desko brez ozira na uspeh, sicer pa šolarji iz nove šole ne zaostajajo za tovariši iz drugih šol.

Na tiskovni konferenci smo tudi zvedeli, da v Celju predstavljajo poseben problem kolesarnice, kar bo treba v naslednjem obdobju urediti. Istočasno smo zvedeli, da bodo morali vsi poklicni šoferji opraviti posebne teste, testirani pa

Celje, 19. oktobra
Leto XII. šte. 41
GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
«CELJSKI TISK»
CENA IZVODU 20 DIN

Koncert Koroškega okteta v Celju

Svoje intošnje prireditve pričanja Olepševalno in turistično društvo Celje z gostovanjem KOROŠKEGA OKTETA, enega najboljših malih slovenskih vokalnih ansamblov, ki deluje z velikim uspehom že več kakor deset let in je do sedaj koncertiral že doma in v inozemstvu.

Koncert bo v četrtek, dne 25. oktobra ob 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma.

Vlado Črepišek

Vsak delavec naj ve

Beseda ustava se v teh dneh venomer ponavlja ob nešteti prilikostih. Kmet ob oranju sprašuje sosedo, kaj pravi ustava o zemlji. Cigava je zemlja? Ali ni več moja? Delavec v tovarni je že bolj seznanjen z vprašanjem proizvodnih sredstev: njegovo samoupravljanje predvideva ustava priznava in ga še pogloblja. Nova ustava bo v bistvu mogoča deklaracija svobodnega človeka in njegovega samoupravljanja. Toda to naj vsak delavec pri nas ve in delavci smo vsi, ki delamo bodisi v tovarni bodisi v šoli, bodisi v pisarni, bodisi za plugom.

Občinski sindikalni svet šmarske občine se je pred dnevi sestal in se odločil, da bo po vseh sindikalnih podružnicah posebej zagotovil poglobljeno proučevanje ustavnega gradiva. Imenovali so petčlansko komisijo, ki bo pripravila program in organizacijski načrt skupno z občinskim aktivom za tolmačenje ustavnega gradiva. Delovni kolektivi naj vedo, kaj so njihove pravice, toda tudi to, kaj so njihove dolžnosti v široki delovni skupnosti jugoslovanskih ljudi. Prav posebej podrobno naj bi proučili predosnutek ustave in vse pogoje, ki so ustavno spremembo narekovali, v sindikalnih podružnicah prosvetnih delavcev. Naj ne bi bilo učitelja, ki ne bi mogel pojasnjevati mladini in ostalim občanom to, kar predvideva nova ustava, ki edinstvena v svetu izhaja iz osvobodjenega človeka socialistične zavesti.

VREME

za čas od 18. 10. do 25. 10. 1962

V prihodnjih dneh bo zmerno oblačno s prehodnimi padavinami predvsem v severni Sloveniji.